

TÍCH HỢP GIÁ TRỊ VĂN HÓA - NGHỆ THUẬT KHMER TRONG GIÁO DỤC ĐA VĂN HÓA NHẪM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC THẨM MỸ CHO TRẺ MẪU GIÁO 5-6 TUỔI

Thạch Thị Quàn Nhị
Trường mầm non Tài Văn, xã Tài Văn, Thành Phố Cần Thơ.
Email: quanhnhyt95@gmail.com

Tóm tắt: Giáo dục đa văn hóa và giáo dục thẩm mỹ có vai trò quan trọng trong phát triển toàn diện trẻ mẫu giáo, đặc biệt ở giai đoạn 5-6 tuổi, khi trẻ có nhu cầu cao về khám phá, cảm thụ và sáng tạo. Bài viết phân tích cơ sở lý luận về tích hợp giá trị văn hóa - nghệ thuật Khmer trong giáo dục đa văn hóa nhằm phát triển năng lực thẩm mỹ cho trẻ 5-6 tuổi. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất các giải pháp khai thác âm nhạc, múa, tạo hình, kiến trúc, lễ hội và trải nghiệm văn hóa Khmer phù hợp với đặc điểm lứa tuổi. Qua đó góp phần phát triển khả năng cảm thụ, biểu đạt, sáng tạo thẩm mỹ và thái độ tôn trọng sự đa dạng văn hóa.

Từ khóa: Văn hóa Khmer; nghệ thuật Khmer; giáo dục đa văn hóa; năng lực thẩm mỹ; trẻ 5-6 tuổi.

INTEGRATING KHMER CULTURAL AND ARTISTIC VALUES INTO MULTICULTURAL EDUCATION TO DEVELOP AESTHETIC COMPETENCE IN 5-6-YEAR-OLD KINDERGARTEN CHILDREN

Abstract: Multicultural education and aesthetic education play a vital role in the holistic development of kindergarten children, particularly between the ages of 5 and 6, a stage characterized by a strong desire for exploration, appreciation, and creativity. This article analyzes the theoretical basis for integrating Khmer cultural and artistic values into multicultural education to foster aesthetic competence in children aged 5-6. Based on this analysis, the article proposes solutions for utilizing Khmer music, dance, visual arts, architecture, festivals, and cultural experiences in ways that are appropriate for this age group. These approaches contribute to developing children's aesthetic appreciation, expression, and creativity, as well as fostering an attitude of respect for cultural diversity.

Keywords: Khmer culture; Khmer art; multicultural education; aesthetic competence; 5-6-year-old children.

Nhận bài: 16/08/2026

Phản biện: 16/09/2026

Duyệt đăng: 20/09/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục đa văn hóa và phát triển năng lực thẩm mỹ là những nội dung quan trọng trong giáo dục mầm non, góp phần hình thành ở trẻ khả năng cảm nhận, biểu đạt và sáng tạo cái đẹp, đồng thời tôn trọng sự đa dạng văn hóa. Ở độ tuổi 5-6, trẻ có khả năng tiếp nhận và thể hiện cảm xúc thẩm mỹ thông qua âm nhạc, vận động, tạo hình và các trải nghiệm văn hóa. Văn hóa - nghệ thuật Khmer với những đặc trưng về âm thanh, màu sắc, đường nét, hình tượng và nhịp điệu có nhiều tiềm năng trở thành nguồn học liệu giáo dục. Tuy nhiên, việc kết nối có hệ thống văn hóa Khmer với giáo dục đa văn hóa và phát triển năng lực thẩm mỹ cho trẻ 5-6 tuổi còn hạn chế. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất một số giải pháp tích hợp phù hợp với đặc điểm trẻ và điều kiện địa phương.

II. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Bài viết sử dụng phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu nhằm hệ thống hóa các nghiên cứu về giáo dục đa văn hóa, giáo dục mầm non, giáo dục thẩm mỹ và văn hóa - nghệ thuật Khmer; phương pháp nghiên cứu lý luận để xác định cơ

sở khoa học và nguyên tắc tích hợp; phương pháp phân tích nội dung nhằm lựa chọn những giá trị văn hóa - nghệ thuật phù hợp với đặc điểm trẻ 5-6 tuổi; và phương pháp khái quát hóa để xây dựng các giải pháp giáo dục. Trên cơ sở đó, bài viết tiếp cận văn hóa - nghệ thuật Khmer như nguồn học liệu, được tích hợp thông qua nội dung giáo dục, phương pháp tổ chức, môi trường và hoạt động trải nghiệm.

III. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

3.1. Cơ sở lý luận về tích hợp giá trị văn hóa - nghệ thuật Khmer trong giáo dục đa văn hóa nhằm phát triển năng lực thẩm mỹ cho trẻ 5-6 tuổi

3.1.1. Giáo dục đa văn hóa trong giáo dục mầm non

Giáo dục đa văn hóa được hiểu là quá trình tổ chức môi trường và hoạt động giáo dục trên cơ sở tôn trọng sự đa dạng văn hóa, tạo điều kiện để trẻ được tiếp cận, trải nghiệm và hình thành thái độ tích cực đối với các giá trị văn hóa khác nhau. Trong giáo dục mầm non, quan điểm này có ý nghĩa đặc biệt bởi trẻ hình thành những nhận

thức và thái độ ban đầu về bản thân, cộng đồng và môi trường sống thông qua các hoạt động gần gũi, trực quan và giàu trải nghiệm. Vì vậy, giáo dục đa văn hóa không chỉ dừng ở việc cung cấp cho trẻ một số hiểu biết về các nền văn hóa, mà cần được thể hiện trong chính nội dung, môi trường và cách thức tổ chức hoạt động giáo dục.

Trong bối cảnh giáo dục mầm non Việt Nam, định hướng này tương thích với quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, tôn trọng sự khác biệt và gắn hoạt động giáo dục với điều kiện văn hóa, kinh nghiệm sống của trẻ. Theo đó, sự đa dạng văn hóa được nhìn nhận như một nguồn lực có thể làm phong phú nội dung và môi trường giáo dục. Đối với những địa phương có đông đồng bào Khmer sinh sống, việc đưa các giá trị văn hóa - nghệ thuật của cộng đồng vào hoạt động giáo dục giúp trẻ có cơ hội tiếp cận những chất liệu văn hóa gần gũi, đồng thời mở rộng hiểu biết và hình thành thái độ tôn trọng đối với sự khác biệt văn hóa.

Giáo dục đa văn hóa vì vậy cần được triển khai với sự phối hợp của nhà trường, gia đình và cộng đồng. Nhà trường giữ vai trò định hướng và tổ chức các hoạt động; gia đình cung cấp những kinh nghiệm văn hóa gắn với đời sống của trẻ; cộng đồng, nghệ nhân và các thiết chế văn hóa địa phương có thể trở thành nguồn lực hỗ trợ trải nghiệm. Cách tiếp cận này phù hợp với quan điểm coi văn hóa địa phương là nguồn lực giáo dục và nhấn mạnh việc tạo cơ hội để trẻ học tập thông qua trải nghiệm văn hóa phù hợp với bối cảnh sống.

3.1.2. Giá trị văn hóa - nghệ thuật Khmer và khả năng khai thác trong giáo dục mầm non

Văn hóa - nghệ thuật Khmer Nam Bộ chứa đựng hệ thống giá trị phong phú, trong đó nhiều yếu tố có khả năng trực tiếp tạo nên trải nghiệm cảm thụ và sáng tạo cho trẻ. Trong phạm vi giáo dục mầm non, không nhất thiết chuyển tải toàn bộ tri thức về văn hóa Khmer mà cần lựa chọn những thành tố có giá trị thẩm mỹ rõ nét, phù hợp với khả năng nhận thức, nhu cầu hoạt động và đặc điểm tâm sinh lý của trẻ 5-6 tuổi.

Trước hết, âm nhạc Ngũ âm có thể cung cấp cho trẻ những trải nghiệm về âm thanh, tiết tấu và nhịp điệu. Cùng với đó, các hình thức múa như Rom Vong, Saravan, Lăm Leo, Rom Kbach tạo điều kiện để trẻ cảm nhận tiết tấu bằng vận động cơ thể, đồng thời biểu đạt cảm xúc thông qua động tác. Những yếu tố này đặc biệt phù hợp với đặc

điểm học tập của trẻ mẫu giáo, khi hoạt động âm nhạc và vận động có thể được tổ chức dưới hình thức quan sát, bắt chước, thực hành và sáng tạo.

Các loại hình sân khấu truyền thống như Dù Kê, Rô Băm lại tạo ra sự kết hợp giữa âm nhạc, vận động, hình tượng, trang phục và trình diễn. Nếu được lựa chọn và chuyển hóa phù hợp, những yếu tố này có thể trở thành chất liệu cho hoạt động quan sát, kể chuyện, đóng vai và biểu đạt nghệ thuật của trẻ. Tương tự, mỹ thuật, hoa văn, màu sắc, trang phục Khmer cung cấp những chất liệu trực quan giàu tính thẩm mỹ để tổ chức các hoạt động tạo hình. Kiến trúc chùa Khmer với đường nét, hình khối và các yếu tố trang trí cũng có thể được khai thác ở mức độ phù hợp thông qua quan sát hình ảnh, nhận biết màu sắc, hình dạng và thiết kế tạo hình đơn giản.

Bên cạnh đó, lễ hội và các hoạt động văn hóa truyền thống tạo ra môi trường trải nghiệm tổng hợp, trong đó trẻ có thể đồng thời tiếp xúc với âm nhạc, màu sắc, trang phục, vận động và các hình thức biểu đạt nghệ thuật. Tài liệu nghiên cứu xác định những giá trị này có thể được khai thác như nguồn học liệu địa phương và tích hợp vào môi trường, hoạt động học tập, vui chơi và trải nghiệm nghệ thuật của trẻ.

3.1.3. Năng lực thẩm mỹ của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

Năng lực thẩm mỹ của trẻ mẫu giáo được hình thành và phát triển thông qua quá trình trẻ tiếp xúc với cái đẹp trong thiên nhiên, đời sống và nghệ thuật; từ đó hình thành khả năng cảm nhận, biểu đạt và sáng tạo. Ở độ tuổi 5-6, trẻ đã có khả năng nhận biết một số đặc điểm nổi bật của đối tượng thẩm mỹ, bộc lộ cảm xúc trước âm thanh, màu sắc, hình ảnh, vận động và bước đầu tạo ra những sản phẩm mang dấu ấn cá nhân. Vì vậy, giáo dục thẩm mỹ ở giai đoạn này cần chuyển từ việc cho trẻ tiếp nhận thụ động sang tạo cơ hội để trẻ trực tiếp trải nghiệm và thể hiện.

Có thể tiếp cận năng lực thẩm mỹ của trẻ thông qua ba thành tố cơ bản. Thứ nhất, cảm nhận và nhận biết cái đẹp, thể hiện ở khả năng chú ý, nhận ra và bộc lộ cảm xúc trước những đặc điểm thẩm mỹ trong tự nhiên, cuộc sống và nghệ thuật. Thứ hai, biểu đạt cảm xúc và ý tưởng thẩm mỹ, thể hiện thông qua âm nhạc, vận động, tạo hình, ngôn ngữ và các hình thức nghệ thuật phù hợp. Thứ ba, sáng tạo và thể hiện cái đẹp, thể hiện ở khả năng

tạo ra sản phẩm hoặc cách biểu đạt mang dấu ấn riêng trên cơ sở những gì trẻ đã quan sát và trải nghiệm.

Theo hướng tiếp cận này, phát triển thẩm mỹ không đồng nhất với việc yêu cầu trẻ tạo ra những sản phẩm “đẹp” theo một khuôn mẫu có sẵn. Điều quan trọng hơn là quá trình trẻ hình thành khả năng cảm nhận, lựa chọn, thể hiện và sáng tạo theo cách phù hợp với khả năng cá nhân. Tài liệu nghiên cứu cũng xác định phát triển thẩm mỹ của trẻ gắn với quá trình cảm thụ, biểu đạt và sáng tạo cái đẹp, trong đó trải nghiệm nghệ thuật giữ vai trò quan trọng.

3.1.4. Nguyên tắc và mối quan hệ giữa tích hợp văn hóa Khmer với phát triển năng lực thẩm mỹ

Trong nghiên cứu này, tích hợp được hiểu là quá trình lồng ghép có chủ đích các giá trị văn hóa - nghệ thuật Khmer vào hoạt động phát triển thẩm mỹ cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi. Việc tích hợp được thực hiện trên hai phương diện: tích hợp vào nội dung giáo dục, thông qua lựa chọn những giá trị văn hóa - nghệ thuật phù hợp với mục tiêu phát triển thẩm mỹ; và tích hợp vào phương pháp, hình thức tổ chức, thông qua quan sát, trải nghiệm, vui chơi, tạo hình, âm nhạc, vận động và khám phá.

Để quá trình tích hợp đạt hiệu quả, trước hết cần bảo đảm phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý, khả năng nhận thức và hứng thú của trẻ 5-6 tuổi. Những nội dung có tính trừu tượng, phức tạp hoặc yêu cầu ghi nhớ kiến thức văn hóa chuyên sâu không phù hợp với đặc điểm học tập của trẻ cần được chuyển hóa thành hình ảnh, âm thanh, vận động, trò chơi và trải nghiệm trực tiếp.

Thứ hai, tích hợp phải tôn trọng tính chân thực và bản sắc văn hóa Khmer. Việc đơn giản hóa nội dung để phù hợp với trẻ không đồng nghĩa với việc tùy tiện thay đổi hoặc làm sai lệch những đặc trưng văn hóa cơ bản. Giáo viên cần lựa chọn những yếu tố tiêu biểu, có nguồn gốc rõ ràng và trình bày ở mức độ phù hợp với lứa tuổi.

Thứ ba, quá trình tích hợp phải bảo đảm tính giáo dục, trải nghiệm và phát triển. Giá trị văn hóa chỉ thực sự trở thành nguồn lực giáo dục khi được chuyển hóa thành hoạt động để trẻ được quan sát, nghe, nhìn, vận động, thực hành, biểu đạt và sáng tạo. Theo tài liệu, việc khai thác âm nhạc, múa, lễ hội, tạo hình và trò chơi dân gian cần hướng đến phát triển khả năng cảm thụ, biểu đạt và sáng tạo thẩm mỹ, đồng thời bồi dưỡng sự trân trọng bản sắc và đa dạng văn hóa.

Thứ tư, tích hợp cần gắn với điều kiện thực tiễn của địa phương, khai thác hợp lý các nguồn lực từ gia đình, cộng đồng, nghệ nhân, lễ hội và thiết chế văn hóa. Điều này vừa làm cho nội dung giáo dục trở nên gần gũi, có ý nghĩa đối với trẻ, vừa tạo điều kiện để nhà trường thực hiện giáo dục đa văn hóa trong chính môi trường sống của trẻ.

3.2. Giải pháp tích hợp giá trị văn hóa - nghệ thuật Khmer trong giáo dục đa văn hóa nhằm phát triển năng lực thẩm mỹ cho trẻ 5-6 tuổi

Một là, xây dựng nội dung tích hợp văn hóa - nghệ thuật Khmer phù hợp với đặc điểm phát triển của trẻ

Nội dung là cơ sở đầu tiên quyết định chất lượng của quá trình tích hợp. Giáo viên cần lựa chọn những giá trị văn hóa - nghệ thuật Khmer có tính tiêu biểu, trực quan, gần gũi và có khả năng tạo trải nghiệm cho trẻ 5-6 tuổi. Trong đó, nên ưu tiên các yếu tố như âm nhạc, múa, màu sắc, hoa văn, trang phục, kiến trúc, lễ hội và những hình thức nghệ thuật truyền thống có thể chuyển hóa thành hoạt động phù hợp với trẻ.

Việc lựa chọn nội dung không nên thực hiện theo hướng đưa nguyên dạng tri thức văn hóa vào hoạt động giáo dục, mà cần chuyển hóa giá trị văn hóa thành các tình huống và nhiệm vụ nghệ thuật. Chẳng hạn, từ hoa văn Khmer có thể xây dựng hoạt động nhận biết màu sắc, đường nét và trang trí; từ âm nhạc Ngũ âm có thể tổ chức hoạt động nghe, phân biệt âm thanh, vận động theo nhịp; từ trang phục hoặc kiến trúc chùa Khmer có thể phát triển hoạt động quan sát và tạo hình. Những nội dung có tính phức tạp về lịch sử, tín ngưỡng hoặc nghi lễ chỉ nên được giới thiệu ở mức độ đơn giản, phù hợp với khả năng nhận thức của trẻ.

Điểm cốt lõi là trẻ trải nghiệm văn hóa thông qua nghệ thuật chứ không học văn hóa như một hệ thống kiến thức. Cách tiếp cận này phù hợp với quan điểm trong tài liệu nghiên cứu về việc lựa chọn các giá trị văn hóa - nghệ thuật dựa trên mục tiêu giáo dục, đặc điểm phát triển và nhu cầu, hứng thú của trẻ.

Hai là, tổ chức hoạt động âm nhạc, múa và vận động nghệ thuật Khmer theo hướng trải nghiệm.

Âm nhạc và vận động là những phương thức thuận lợi để trẻ mẫu giáo tiếp cận văn hóa bằng cảm giác và hành động trực tiếp. Giáo viên có thể khai thác âm thanh, tiết tấu của nhạc cụ Ngũ âm, đồng thời lựa chọn một số đặc điểm về nhịp điệu

và động tác của các hình thức múa Khmer như Rom Vong, Saravan, Lăm Leo, Rom Kbach để tổ chức hoạt động phù hợp với khả năng của trẻ.

Quá trình tổ chức có thể tiến hành theo trình tự từ nghe - cảm nhận - vận động - biểu đạt - sáng tạo. Trẻ được nghe một đoạn âm nhạc ngắn, nhận biết sự thay đổi về âm thanh và nhịp điệu, sau đó vận động tự do hoặc thực hiện một số động tác đơn giản theo hướng dẫn. Giáo viên có thể tổ chức hoạt động theo nhóm, kết hợp nghe nhạc, vận động và biểu diễn nhằm tạo cơ hội cho trẻ tương tác và thể hiện cảm xúc.

Đặc biệt, không nên đặt yêu cầu trẻ phải thực hiện chính xác các động tác theo kỹ thuật nghệ thuật truyền thống. Mục tiêu chủ yếu là giúp trẻ cảm nhận nhịp điệu, bộc lộ cảm xúc, phối hợp vận động và hình thành khả năng biểu đạt nghệ thuật. Qua đó, giá trị nghệ thuật Khmer trở thành phương tiện phát triển năng lực thẩm mỹ thay vì trở thành đối tượng luyện tập kỹ thuật. Cách tổ chức này phù hợp với định hướng của tài liệu khi nhấn mạnh việc khai thác âm nhạc, múa và các hình thức nghệ thuật truyền thống để phát triển cảm thụ, biểu đạt và sáng tạo thẩm mỹ.

Ba là, khai thác mỹ thuật, hoa văn, màu sắc và kiến trúc Khmer để phát triển khả năng sáng tạo tạo hình.

Các yếu tố thị giác trong văn hóa - nghệ thuật Khmer như màu sắc, hoa văn, đường nét, hình khối, trang phục và kiến trúc là nguồn chất liệu phong phú cho hoạt động tạo hình của trẻ. Giáo viên có thể cho trẻ quan sát tranh ảnh, mẫu hoa văn, trang phục hoặc hình ảnh kiến trúc chùa Khmer; từ đó đặt ra những câu hỏi gợi mở về màu sắc, hình dạng, đường nét và cảm xúc mà trẻ nhận được.

Trên cơ sở quan sát, trẻ có thể tham gia các hoạt động vẽ, tô màu, trang trí, xé dán, in hình hoặc tạo sản phẩm từ vật liệu mở. Chẳng hạn, trẻ có thể sử dụng những đường nét hoặc họa tiết được quan sát để tạo thành một sản phẩm trang trí; phối hợp các màu sắc theo ý tưởng riêng; hoặc thiết kế một hình thức trang trí tường tượng dựa trên cảm hứng từ hoa văn Khmer.

Giáo viên nên khuyến khích sự khác biệt giữa các sản phẩm, ghi nhận cách lựa chọn màu sắc, đường nét và cách thể hiện của từng trẻ. Qua đó, hoạt động tạo hình vừa giúp trẻ tiếp cận giá trị nghệ thuật Khmer, vừa phát triển khả năng cảm nhận, biểu đạt và sáng tạo thẩm mỹ.

Bốn là, xây dựng môi trường giáo dục đa văn hóa và tăng cường trải nghiệm văn hóa thực tiễn.

Môi trường giáo dục có vai trò tạo điều kiện để trẻ tiếp xúc thường xuyên với các giá trị văn hóa - nghệ thuật thay vì chỉ gặp chúng trong những hoạt động riêng lẻ. Nhà trường và giáo viên có thể xây dựng các góc trải nghiệm văn hóa Khmer với tranh ảnh, nhạc cụ, trang phục, mô hình kiến trúc, hoa văn hoặc các sản phẩm tạo hình phù hợp. Việc bố trí cần có tính mở, cho phép trẻ quan sát, lựa chọn, thao tác và sử dụng học liệu trong các hoạt động vui chơi.

Bên cạnh môi trường trong lớp học, cần tăng cường trải nghiệm văn hóa trong thực tiễn khi điều kiện địa phương cho phép. Trẻ có thể được tham quan không gian văn hóa phù hợp, quan sát kiến trúc chùa Khmer, tham gia các hoạt động trải nghiệm lễ hội ở mức độ thích hợp hoặc giao lưu với nghệ nhân, phụ huynh và thành viên cộng đồng. Những trải nghiệm trực tiếp giúp trẻ chuyển từ việc “nhìn thấy” sang “được trải nghiệm”, từ đó tăng khả năng ghi nhớ và hình thành cảm xúc đối với giá trị văn hóa.

Để thực hiện hiệu quả, cần phát huy mối liên hệ nhà trường - gia đình - cộng đồng. Phụ huynh có thể cung cấp thông tin, hiện vật hoặc chia sẻ những trải nghiệm văn hóa của gia đình; nghệ nhân và cộng đồng có thể hỗ trợ giới thiệu những hình thức nghệ thuật phù hợp. Đây cũng là hướng tiếp cận được tài liệu nhấn mạnh khi coi cộng đồng, gia đình và các chủ thể văn hóa địa phương là nguồn lực quan trọng của giáo dục đa văn hóa.

Năm là, đổi mới đánh giá năng lực thẩm mỹ của trẻ thông qua quá trình trải nghiệm và sản phẩm cá nhân.

Đánh giá là khâu bảo đảm quá trình tích hợp thực sự hướng đến phát triển năng lực thẩm mỹ thay vì chỉ tạo ra các sản phẩm mang tính trình diễn. Vì vậy, giáo viên cần chuyển từ đánh giá chủ yếu dựa trên kết quả sản phẩm sang quan sát toàn bộ quá trình trẻ tham gia hoạt động.

Trước hết, cần quan sát khả năng trẻ nhận biết và cảm nhận cái đẹp, chẳng hạn khả năng nhận ra âm thanh, màu sắc, đường nét hoặc hình ảnh mà trẻ yêu thích. Tiếp đó, chú ý cách trẻ bộc lộ cảm xúc, ý tưởng và sở thích, thông qua lời nói, nét mặt, vận động, âm nhạc hoặc tạo hình. Đối với hoạt động sáng tạo, cần quan tâm đến khả năng trẻ lựa chọn vật liệu, màu sắc, đường nét, cách phối hợp và đưa ra ý tưởng riêng.

Đặc biệt, đánh giá không nên dựa trên tiêu chí “sản phẩm đẹp hay chưa đẹp” theo một khuôn mẫu thống nhất. Với trẻ 5-6 tuổi, cần coi trọng sự tiến bộ, mức độ tham gia, tính chủ động và dấu ấn cá nhân. Một sản phẩm đơn giản nhưng thể hiện được ý tưởng riêng vẫn có giá trị giáo dục. Giáo viên có thể kết hợp quan sát, nhận xét bằng lời, lưu giữ sản phẩm và trao đổi với phụ huynh để theo dõi sự phát triển của trẻ. Đồng thời, có thể bước đầu hình thành cho trẻ khả năng tự nhận xét sản phẩm của mình bằng những câu hỏi đơn giản như “Con thích điều gì?”, “Con muốn thay đổi điều gì?” hoặc “Con cảm thấy thế nào khi làm sản phẩm này?”.

IV. KẾT LUẬN

Văn hóa - nghệ thuật Khmer là nguồn lực giáo dục giàu giá trị, có khả năng kết nối hiệu quả giáo dục đa văn hóa với phát triển năng lực thẩm mỹ cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi. Việc tích hợp cần được thực hiện có chủ đích, linh hoạt, lấy trẻ làm trung tâm, đồng thời bảo đảm tính chân thực của văn hóa và phù hợp với điều kiện địa phương. Các giải pháp đề xuất tập trung vào lựa chọn nội dung, tổ chức trải nghiệm nghệ thuật, khai thác tạo hình, xây dựng môi trường đa văn hóa và đổi mới đánh giá. Qua đó, trẻ không chỉ phát triển khả năng cảm thụ, biểu đạt và sáng tạo cái đẹp mà còn hình thành thái độ tôn trọng sự đa dạng, tình yêu và ý thức giữ gìn các giá trị văn hóa truyền thống.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). Văn bản hợp nhất số 01/VBHN-BGDĐT ngày 13/4/2021 ban hành Chương trình Giáo dục mầm non. Hà Nội.
- Banks, J. A. (2015). *Cultural diversity and education: Foundations, curriculum, and teaching* (6th ed.). Routledge.
- Gay, G. (2018). *Culturally responsive teaching: Theory, research, and practice* (3rd ed.). Teachers College Press.
- Nieto, S., & Bode, P. (2021). *Affirming diversity: The sociopolitical context of multicultural education* (7th ed.). Pearson.
- UNESCO. (2022). *Re|shaping policies for creativity: Addressing culture as a global public good*. UNESCO.
- Gardner, H. (2011). *Frames of mind: The theory of multiple intelligences*. Basic Books.
- Lê Ngọc Canh. (2013). *Nghệ thuật múa truyền thống Khmer Nam Bộ*. Nxb Văn hóa Dân tộc.
- Mai Quang Thuận, Sơn Chanh Đa, & Thạch Chanh Đa. (2025). Lễ hội truyền thống của người Khmer Nam Bộ trong phát triển du lịch văn hóa: Tiềm năng và định hướng khai thác bền vững. *Tạp chí Khoa học Đại học Cần Thơ*, 61(CĐ Văn hóa, Xã hội và Nhân văn hướng đến phát triển bền vững), 109–117. <https://doi.org/10.22144/ctujos.2025.177>